

Seminář pro poskytovatele dětských skupin k dalšímu vzdělávání pečujících osob

Mgr. Jiřina Chlebovská

jiřina.chlebovska@mpsv.cz

Mgr. Alexandra Lacinová

alexandra.lacinova@mpsv.cz

Seminář je realizován v rámci projektu

Podpora a zvyšování kvality služeb v oblasti péče a sladování pracovního a rodinného života,

CZ.03.01.02/00/22_013/0000257

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Spolufinancováno
Evropskou unií

Program semináře:

Odborná způsobilost pečujících osob

Pečující osoby z Ukrajiny

Další požadavky na odbornou způsobilost pečujících osob

Další vzdělávání pečujících osob

Kvalita dalšího vzdělávání jako kritérium standardů kvality

Související povinnosti zaměstnavatele dle zákoníku práce

Doporučení z praxe

Připravované změny v zákoně

Otázky a odpovědi

Odborná způsobilost pečujících osob

Odborná způsobilost pečujících osob [§ 5 odst. 4 zákona č. 247/2014 Sb.](#)

(4) Odbornou způsobilostí pečující osoby je:

a) odborná způsobilost k výkonu povolání všeobecné sestry, praktické sestry, dětské sestry, porodní asistentky, zdravotně-sociálního pracovníka, zdravotnického záchranáře, psychologa ve zdravotnictví nebo specializovaná způsobilost k výkonu povolání klinického psychologa

b) odborná způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka nebo odborná způsobilost pracovníka v sociálních službách se středním vzděláním s maturitní zkouškou

c) odborná kvalifikace učitele mateřské školy, učitele prvního stupně základní školy, asistenta pedagoga podle § 20 odst. 1 zákona o pedagogických pracovnících (*tj. s maturitou*), speciálního pedagoga nebo vychovatele

d) profesní kvalifikace chůvy pro děti do zahájení povinné školní docházky

e) profesní kvalifikace chůvy pro děti v dětské skupině, nebo

f) odborná způsobilost k výkonu povolání lékaře.

Zdravotnická oblast

- Všeobecná sestra, praktická sestra, dětská sestra, porodní asistentka, zdravotně-sociální pracovník, zdravotnický záchranář, psycholog ve zdravotnictví, klinický psycholog, lékař
- *Absolventi zdravotnického lycea nesplňují*
- *Nyní již nelze přijímat osoby s kvalifikací ošetřovatele*
- [Zákon č. 96/2004 Sb. o nelékařských zdravotnických povoláních.](#)

Sociální oblast

- Sociální pracovník nebo pracovník v sociálních službách se středním vzděláním s **maturitní zkouškou**
- **Sociální pracovník:** musí absolvovat VOŠ nebo VŠ v daných oborech (Sociální práce, Sociální pedagogika atd.)
- **Pracovník v sociálních službách:** musí mít dokončené středoškolské vzdělání s maturitní zkouškou. Pokud má osoba základní vzdělání a absolvovala kvalifikační kurz pracovníka v sociálních službách, odbornou způsobilost nezíská.
- Absolvování kvalifikačního kurzu se nevyžaduje u dokončených oborů jako je: Sociální činnost, sociální péče atd.
- [Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách](#)

Vyhláška č. 505/2006 Sb.

Obory vzdělání, při jejichž absolvování se nevyžaduje absolvování kvalifikačního kurzu pro pracovníky v sociálních službách

Název oboru vzdělání	Kód oboru vzdělání	Předchozí kód oboru vzdělání
Sociální péče - pečovatelská činnost	75-41-M/003	75-46-6/01
Sociální péče - sociální činnost pro etnické skupiny	75-41-M/005	75-46-6/03
Sociální činnost - sociální pečovatelství	75-41-M/008	76-52-6/01
Sociální činnost - sociální vychovatelství	75-41-M/009	76-52-6/02
Sociální činnost v prostředí etnických minorit	75-41-M/010	75-97-6
Výchovná a humanitární činnost - sociálně výchovná činnost	75-41-M/012	76-45-6/01
Vychovatelství	75-31-M/002	76-41-6
Předškolní a mimoškolní pedagogika	75-31-M/005	76-50-6
Vychovatelství pro ústavy sociální péče	75-31-L/501	76-51-6
Rodinná škola - sociální služby	78-41-M/003	63-44-6/01
Charitativní služby	69-55-J/001	63-67-3
Práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních - pečovatelské práce	69-55-E/005	55-91-2/02
Sociální činnost v prostředí etnických minorit	75-41-J/002	75-97-3

Pedagogická oblast

- Učitel mateřské školy, učitel prvního stupně základní školy, asistenta pedagoga podle § 20 odst. 1 zákona o pedagogických pracovnících (s maturitou), speciálního pedagoga nebo vychovatele.
- *Základní vzdělání a absolvování kurzu pro asistenta pedagoga není dostačující.*
- *MŠMT akreditovaný kurz pro asistenty pedagoga může být i v online podobě.*
- *Kurz pro asistenta pedagoga je stejný pro osoby se základním i středoškolským vzděláním s maturitou.*
- *VOŠ a VŠ vzdělání zaměřené na pedagogiku vždy splní kvalifikaci vychovatele, pedagogické lyceum splňuje kvalifikaci asistenta pedagoga.*
- *Cizinec, který nezískal vzdělání v ČR, musí kromě kvalifikace prokázat znalost ČJ na úrovni min. B2.*
- [Zákon č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů](#)

Profesní kvalifikace Chůva

- [PK Chůva do zahájení povinné školní docházky](#)
- [PK Chůva pro děti v dětské skupině](#)
- U uchazečů, kteří dříve získali odbornou způsobilost Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky, nemusí autorizovaná osoba přezkušovat dříve ověřené kompetence, které se rozsahem a obsahem shodují.
- Za účelem podpory autorizovaných osob bylo připraveno doporučení: [5018f795-a0cd-1478-6051-9854b666db79 \(mpsv.cz\)](https://www.mpsv.cz/5018f795-a0cd-1478-6051-9854b666db79)

Další požadavky na odbornou způsobilost pečujících osob

§ 5 odst. 5
zákona č.
247/2014 Sb.

Poskytovatel je povinen zajistit, aby činnost, kterou se uskutečňuje výchova a péče o dítě v dětské skupině, byla vykonávána alespoň 1 pečující osobou s odbornou způsobilostí ve zdravotnické oblasti nebo profesní kvalifikací chůvy pro děti v dětské skupině.

Osoba se zdravotnickým vzděláním nebo PK chůva pro děti v dětské skupině musí být přítomna po celou dobu provozu DS, bez ohledu na věk dětí v dětské skupině.

Pro poskytovatele, jimž oprávnění vzniklo do 30. 9. 2021 uvedené platí až od 1. 10. 2024.

NOVELA – jen informativně - navržená změna (není finální) – navrhuje se do § 5 odst. 5 ZDS přidat ještě pedagogickou způsobilost (§ 5 odst. 4 písm. c) ZDS).

Další požadavky na odbornou způsobilost pečujících osob

§5 odst. 6
zákona č.
247/2014 Sb.

Poskytovatel je povinen zajistit rodiči dítěte ve věku ode dne 1. září po dosažení 3 let, aby činnost, kterou se uskutečňuje výchova a péče o dítě v dětské skupině, byla vykonávána alespoň 1 pečující osobou s odbornou kvalifikací v pedagogické oblasti, a to nejméně v rozsahu 20 hodin týdně.

Pro poskytovatele, jimž oprávnění vzniklo před 30. 9. 2021, platí až od 1. 10. 2026.

Rozvržení přítomnosti pedagoga v průběhu týdne není zákonem předepsáno a poskytovatel rozvrhuje pracovní dobu zaměstnanci dle potřeby v rozsahu min. 20 hod. týdně.

NOVELA – jen informativně - navržená změna (není finální) – ust. § 5 odst. 6 ZDS zrušit, zároveň se navrhuje, aby plán výchovy a péče schvalovala osoba se vzděláním učitele mateřské školy.

Zaměstnávání
pečujících
osob z
Ukrajiny- Lex
Ukrajina

Zákon č. 66/2022 Sb.

- Účinný do 31. 3. 2024
- Cizinec s dočasnou ochranou může pečovat o děti v DS za přítomnosti „běžné“ pečující osoby v DS
- Zletilá, svéprávná, zdravotně způsobilá, bezúhonná osoba,
- Odborná způsobilost:
 - Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti pedagogické, sociální nebo zdravotní, nebo
 - Střední vzdělání s maturitní zkouškou + minimálně 5 let praxe v oblasti péče o dítě ve věku od 6 měsíců do zahájení povinné školní docházky

Odborná způsobilost a bezúhonnost se prvních 6 měsíců od udělení dočasné ochrany (ne od přijetí do prac. poměru) může doložit čestným prohlášením. Je třeba usilovat o získání příslušných dokladů.

Povinnost písemně informovat příslušnou krajskou pobočku Úřadu práce, nastoupí-li do zaměstnání nebo k výkonu práce na území České republiky cizinec, a to nejpozději v den nástupu této osoby k výkonu práce.
https://www.mpsv.cz/documents/20142/2786931/informace_zamestnavatel_CZ.pdf

Má-li se prokázat rovnocenné vzdělání jako získané v ČR (běžná pečující osoba), je třeba provést tzv. **nostrifikaci**. Jedná se o proces uznání zahraničního vzdělání a kvalifikace. Nostrifikaci má ve své gesci MŠMT (www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/nostrifikace), které posuzuje rovnocennost vysokoškolského vzdělání. Rovnocennost dosaženého středoškolského vzdělání ověřuje příslušný krajský úřad.

Další vzdělávání pečujících osob

Další vzdělávání pečujících osob

§ 5c zákona č. 247/2014 Sb.

- ✓ Poskytovatel je povinen zajistit pečující osobě **další vzdělávání v oblasti péče o dítě v rozsahu nejméně 8 hodin za kalendářní rok**
- ✓ Poskytovatel má povinnost zajistit pečující osobě absolvování **kurzu první pomoci zaměřeného na dětský věk alespoň jednou za 2 kalendářní roky.**

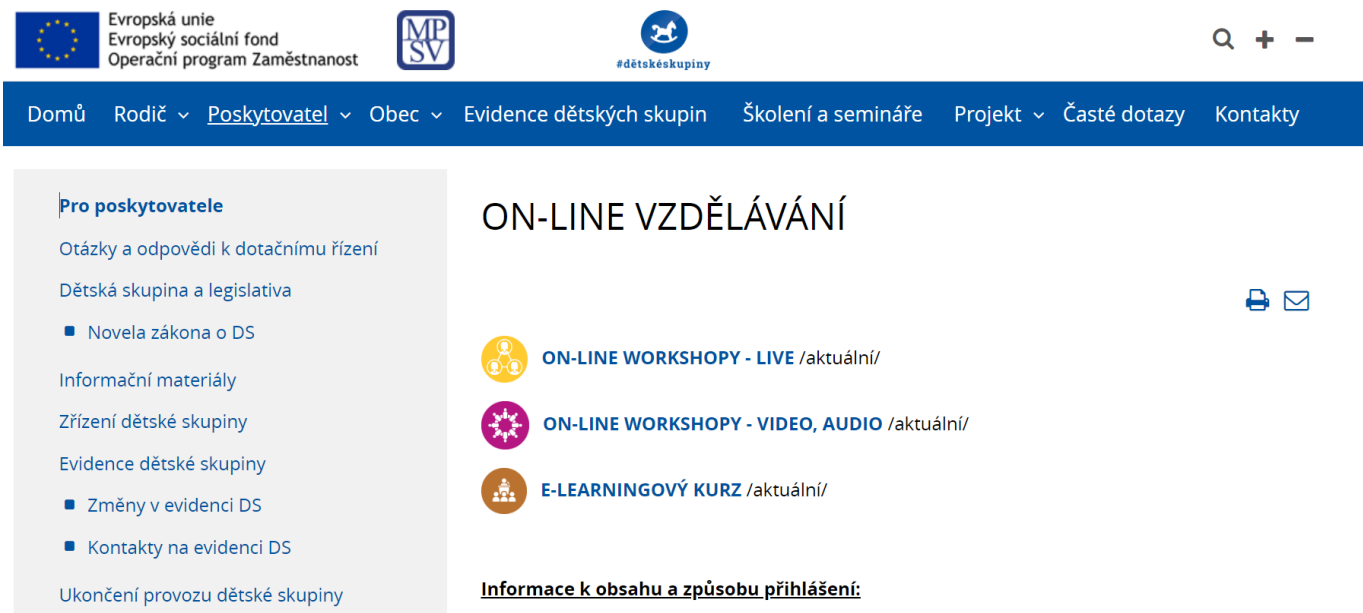
Formy:

- účast v kurzu zaměřeném na rozvoj odborné způsobilosti pečující osoby *ve vzdělávacím zařízení nebo na pracovišti zaměstnavatele, nebo*
- *odborná stáž* na základě písemné smlouvy mezi poskytovatelem a zařízením zajišťujícím odbornou stáž.

Pečující osoba je povinna doložit poskytovateli absolvování dalšího vzdělávání dokladem vydaným zařízením nebo osobou, které další vzdělávání zajišťovaly. Poskytovatel je povinen uchovávat doklad po dobu 3 let ode dne jeho vystavení.

NOVELA – jen informativně - navržená změna (není finální) – navrhuje se zpřesnit, že povinnost platí v případě trvání pracovněprávního vztahu po celý kalendářní rok (týká se DPP, DPČ i PS bez ohledu na výši úvazku. Nesplnění je přestupkem se sankcí až 30000 Kč, zároveň v rámci standardů kvality se hodnotí kvalita dalšího vzdělávání a celkový přístup poskytovatele ke vzdělávání pečujících osob).

Online vzdělávání nabízené MPSV

The screenshot shows the website interface for online training. At the top, there are logos for the European Union, the European Social Fund, and the Operational Program Employment, along with the MPSV logo and the hashtag #dětskéskupiny. A search bar is visible on the right. The main navigation menu includes: Domů, Rodič, Poskytovatel, Obec, Evidence dětských skupin, Školení a semináře, Projekt, Časté dotazy, and Kontakty. A left sidebar menu is titled 'Pro poskytovatele' and lists: Otázky a odpovědi k dotačnímu řízení, Dětská skupina a legislativa (with sub-items: Novela zákona o DS), Informační materiály, Zřízení dětské skupiny, Evidence dětské skupiny (with sub-items: Změny v evidenci DS, Kontakty na evidenci DS), and Ukončení provozu dětské skupiny. The main content area is titled 'ON-LINE VZDĚLÁVÁNÍ' and features three items: 'ON-LINE WORKSHOPY - LIVE /aktuální/' with a yellow icon, 'ON-LINE WORKSHOPY - VIDEO, AUDIO /aktuální/' with a purple icon, and 'E-LEARNINGOVÝ KURZ /aktuální/' with a brown icon. There are also icons for printing and emailing. At the bottom of the main content area, there is a link: 'Informace k obsahu a způsobu přihlášení:'.

[Podpora implementace dětských skupin - On-line vzdělávání \(dsmmpsv.cz\)](https://dsmmpsv.cz)

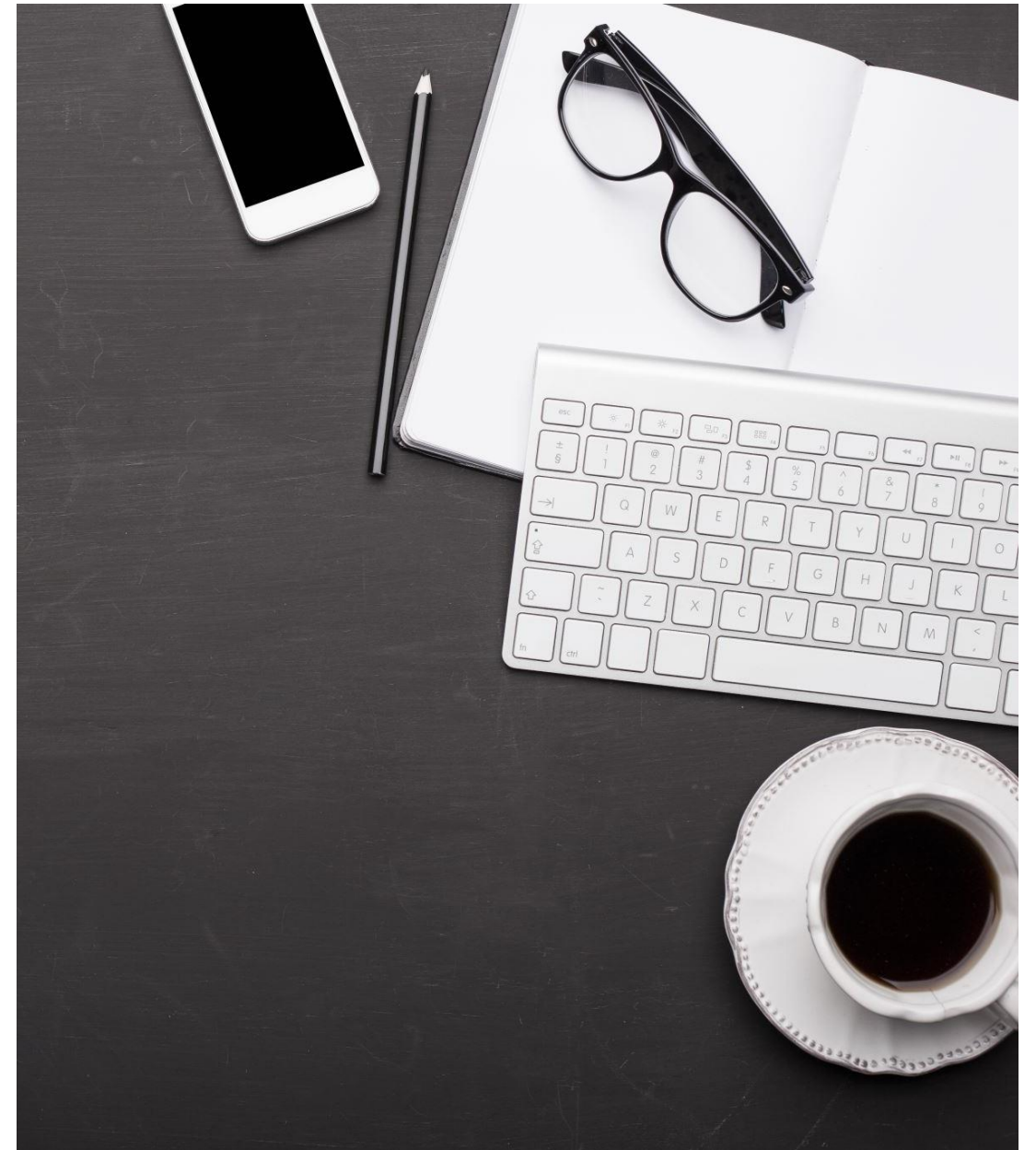
V rámci již ukončeného projektu Mikrojesle vzniklo několik on-line kurzů, využitelných i v prostředí dětské skupiny (např. zvládání náročných situací při práci s dětmi nebo tipy na zajištění bezpečného prostředí) [On-line vzdělávání | mikrojesle.mpsv.cz](https://mikrojesle.mpsv.cz)

- Široká nabídka online vzdělávání, které je zaměřené například na:
 - *Sledování vývoje dítěte*
 - *Zapojení dítěte se specifickými potřebami do kolektivu*
 - *Logopedie u dětí předškolního věku*
 - *Adaptace a rozvoj dítěte*
- Nutná registrace, po shlédnutí workshopu vyplníte evaluační dotazník a poté v záložce certifikáty naleznete certifikát, který si můžete vytisknout a založit pro potřeby poskytovatele a kontroly.
- Délka 45 minut až 2,5 hod.
- Zdarma
- **V letošním roce se bude nabídka kurzů dále rozšiřovat** (práce s Ukrajinskými dětmi, agrese, logopedie).

Je možné navštěvovat vzdělávací nabídky různých poskytovatelů, není zvláštní forma akreditace. Podstatný je obsah, tj. např. tento informační seminář o povinnostech poskytovatele není dalším vzděláváním pečující osoby v oblasti péče o děti 😊

Složení zkoušky profesní kvalifikace není věcně dalším vzděláváním (ověřují se znalosti), přípravný kurz vedoucí ke složení zkoušky dalším vzděláváním ve smyslu zákona o DS je.

Související
povinnosti
zaměstnavatele dle
zákoníku práce

Další vzdělávání je prohlubováním kvalifikace dle § 230 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce

- Zaměstnanec je povinen prohlubovat si svoji kvalifikaci k výkonu sjednané práce.
- Zaměstnavatel je oprávněn uložit zaměstnanci účast na školení a studiu, nebo jiných formách přípravy k prohloubení jeho kvalifikace, popřípadě na zaměstnanci požadovat, aby prohlubování kvalifikace absolvoval i u jiné právnické nebo fyzické osoby.
- Účast na školení nebo jiných formách přípravy anebo studiu za účelem prohloubení kvalifikace se považuje za výkon práce, za který přísluší zaměstnanci mzda nebo plat *(stejně jako kdyby byl v práci)*.
- Náklady vynaložené na prohlubování kvalifikace je povinen hradit zaměstnavatel. Požaduje-li zaměstnanec, aby mohl absolvovat prohlubování kvalifikace ve finančně náročnější formě, může se na nákladech prohlubování kvalifikace podílet.
- Kvalifikační dohoda může být uzavřena také při prohlubování kvalifikace, jestliže předpokládané náklady dosahují alespoň 75 000 Kč; v takovém případě nelze prohloubení kvalifikace zaměstnanci uložit.

Splnění zvláštních podmínek odborné způsobilosti (§ 5 odst. 5 a 6) a zákoník práce

- **Pečující osoba je odborně způsobilá** (např. PK Chůva pro děti do zahájení povinné šk. docházky, vzdělání v sociální oblasti), zaměstnavatel však z provozních důvodů potřebuje, aby si doplnila vzdělání, např. PK Chůva pro děti v dětské skupině, asistent pedagoga apod.

= **prohlubování kvalifikace dle § 230 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce** (ne zvyšování kvalifikace).

- zaměstnavatel nemůže dát zaměstnanci výpověď pro nedostatečnou kvalifikaci
- účast na vzdělávání může nařídit
- náklady včetně náhrady mzdy/platu (*jako by byla v práci*) hradí zaměstnavatel
- Požaduje-li pečující osoba dražší kurz, než stanovil zaměstnavatel, může se na nákladech podílet.

Informace k možnostem financování (kvalifikace i další vzdělávání) prostřednictvím Úřadu práce

- **Fyzická osoba evidovaná na ÚP jako uchazeč (nemá práci) nebo zájemce o zaměstnání** (zaměstnaná, ale uvažuje např. o změně)

může žádat na pobočce úřadu práce o rekvalifikaci nebo může žádat prostřednictvím aplikace [Jsem v kurzu \(mpsv.cz\)](https://www.mpsv.cz). Podmínkou je absolvování celého rekvalifikačního kurzu (ne příprava na zkoušku nebo „rozdílovou zkoušku“). Individuální posuzování, nenárokové. Pokud je osoba vybrána k podpoře a úspěšně rekvalifikaci dokončí, uhradí se jí 100 % nákladů.

- **Zaměstnavatel** může žádat na prohlubování kvalifikace svých zaměstnanců – projekt [POVEZ II \(uradprace.cz\)](https://www.uradprace.cz), nelze v Praze a vyloučení jsou poskytovatelé sociálních služeb. Projekt je v závěrečné fázi, ale je ještě možné žádat, aktivity musí být ukončeny do 31.10.2023.

Kvalita dalšího
vzdělávání
jako kritérium
standardů
kvality

Odbor rodinné politiky
a ochrany práv dětí MPSV

Průvodce pro naplňování standardů kvality péče

Základní doporučující metodický
materiál pro poskytovatele služby
péče o dítě v dětské skupině

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Kvalita dalšího vzdělávání pečujících osob jako kritérium ve standardech kvality

= Prohlubování kvalifikace (např. v metodikách práce s dětmi, v psychologii, ve výchovných metodách a v ošetrovatelské péči včetně přípravy na poskytnutí první pomoci).

- Cílem je vést pečující osoby dalším vzděláváním k **prohlubování kvalifikace s pozitivním dopadem na práci s dětmi.**
- Poskytovatel zjišťuje **potřeby pečujících osob** a plánuje oblasti dalšího vzdělávání také s ohledem na **potřeby dětské skupiny a skladbu dětí.**
- Pečující osoby se účastní vzdělávání na základě zjištěných potřeb pečujících osob (a dětské skupiny), které směřuje k respektu potřeb dětí a které reaguje na **aktuální témata** v oblasti výchovy a péče o dítě.

Metodický materiál ke stažení: [Metodické materiály \(mpsv.cz\)](https://mpe.mpsv.cz/)

Jak plánovat další vzdělávání PO?

- Vycházet z potřeb konkrétní DS
- Sledovat a vyhodnocovat práci pečujících osob, zjistit jejich rezervy, prodiskutovat je, např. navrhnout účasti na kurzu/stáži s potřebným obsahem týkajícím se oblasti péče o dítě.
- Hledat témata v nabízených akcích
- Podpořit i témata, o které se pečující osoby samy aktivně zajímají,
- Vzdělávání by mělo být promyšlené, plánované a využitelné v praxi DS
- Eliminovat formální absolvování za účelem získání a doložení certifikátu
- DS může být sama poskytovatelem dalšího vzdělávání (např. školí v oblastech, v nichž vyniká, nabízí příležitosti ke stážím, zve externí odborníky nebo organizuje, zprostředkovává jejich školení).

Další doporučení z praxe

- Zavést systém evidence (při pouhém zakládání certifikátů chybí přehled o jednotlivých osobách)
- Při návštěvě přednášky vždy požadovat po poskytovateli potvrzení, osvědčení s potřebnými údaji
- V případě vzdělávací aktivity na pracovišti zaměstnavatele uchovávat prezenční listinu, potvrzení lektora, vhodné je také uchování fotografií z akce
- U kurzu první pomoci zaměřeného na dětský věk je preferována zážitková forma se simulacemi, online vzdělávání v tomto případě splní zákonnou povinnost (nejedná se o přestupek), ale z hlediska kvality není vyhovující
- Poznatky a zkušenosti přenést do týmu a aktivně je uplatňovat v praxi, sledovat jejich promítnutí do kvality práce s dětmi

Připravované
změny v zákoně

Informativní seznámení s připravovanými změnami

- Aktuálně probíhají práce na technické novele, předpokládaná účinnost 2024 – návrh není finálním zněním, před zápisem do Sbírky zákonů ještě proběhne dlouhý legislativní proces. **Informacemi se nelze řídit, platí aktuální znění zákona.**
- V oblasti odborné způsobilosti se navrhuje ponechat stávající škálu kvalifikací, včetně doplňujícího § 5 odst. 5 ZDS s tím, že se navrhuje přidat odbornou způsobilost v pedagogické oblasti, tj. § 5 odst. 4 písm. c) ZDS.
- Zároveň se navrhuje zrušit § 5 odst. 6 (povinnost zaměstnat pečující osobu se vzděláním v pedagogické oblasti na min. 20 hod. týdně) a zavést povinnost schválení plánu výchovy a péče osobou s kvalifikací učitele v mateřské škole podle zákona o ped. pracovnících (může být externí spolupracovník) – v případě dětí starších 3 let s překryvem do konce školního roku).
- Další vzdělávání – navrhuje se zpřesnit, že povinnost platí v případě trvání pracovněprávního vztahu s pečující osobou po celý kalendářní rok. Týká se DPP, DPC i PS bez ohledu na výši úvazku, aktuálně MPSV a SUIP již povinnost vykládají v tomto smyslu.
- Sousedské dětské skupiny, včetně stávajícího poskytovatele podle § 3 odst. 2 písm. i) ZDS, doloží odbornou způsobilost při žádosti o udělení oprávnění: k dispozici celá škála kvalifikací, doplňující podmínky neplatí; další vzdělávání v rozsahu 4 hodin ročně.

Děkujeme za pozornost.

